

KÖLTSÉG(SZ)ÁMÍTÁS

Gyakorló feladatok

standard költségszámítás

most lássunk még néhány

egyszerű példát

a táblán

Mintapélda

Kerékpárgyárunk az alábbi adatokat tervezi az elkövetkező időszakra:

Tervezett értékesítés: 2.000 db.

Tényleges értékesítés: 2.500 db.

Tervezett ár: 35 eFt/db.

Tényleges ár: 30 eFt/db.

Tervezett bevétel: 70.000 eFt.

Tényleges bevétel: 75.000 eFt.

Tervezett anyagfelhaszn.: 5 kg/db.

Tényleges anyagfelhaszn.: 6 kg/db.

Tervezett fajl. anyagktg.: 800 Ft./kg.

Tényleges fajl. anyagktg.: 750 Ft./kg.

Tervezett anyagktg.: 8.000 eFt./év

Tényleges anyagktg.: 11.250 eFt./év

Tervezett időfelhasználás: 2 nó/db.

Tényleges időfelhasználás: 2 nó/db.

Tervezett fajl. bérktg.: 2000 Ft./nó.

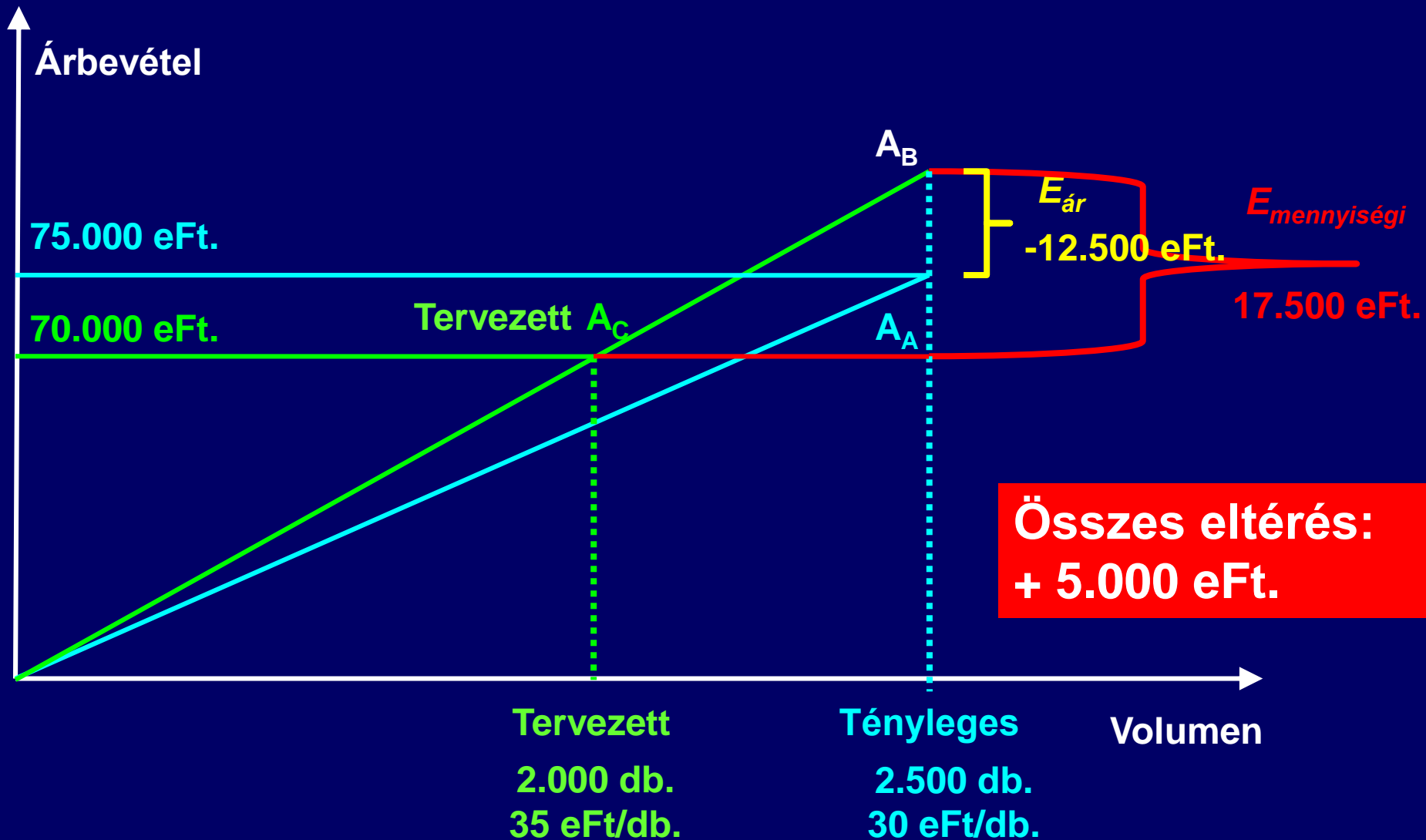
Tényleges fajl. bérktg.: 1500 Ft./nó.

Tervezett bérktg.: 8.000 eFt./év

Tényleges bérktg.: 7.500 eFt./év

Határozzuk meg, milyen hatások okozzák az eltéréseket, és milyen menedzsment döntéseket indukálnak?

Eltérések elemzése - árbevétel

$$E_{\text{ár}} = 2500 \text{ db.} \times 30 \text{ eFt./db. (A}_A\text{)} - 2500 \text{ db.} \times 35 \text{ eFt./db. (A}_B\text{)} = -12.500 \text{ eFt.}$$

$$E_{\text{mennyiségi}} = 2500 \text{ db.} \times 35 \text{ eFt./db. (A}_B\text{)} - 2000 \text{ db.} \times 35 \text{ eFt./db. (A}_C\text{)} = 17.500 \text{ eFt.}$$

Mintapélda

Kerékpárgyárunk az alábbi adatokat tervezi az elkövetkező időszakra:

Tervezett értékesítés: 2.000 db.

Tényleges értékesítés: 2.500 db.

Tervezett ár: 35 eFt/db.

Tényleges ár: 30 eFt/db.

Tervezett bevétel: 70.000 eFt.

Tényleges bevétel: 75.000 eFt.

Tervezett anyagfelhaszn.: 5 kg/db.

Tényleges anyagfelhaszn.: 6 kg/db.

Tervezett fajl. anyagktg.: 800 Ft./kg.

Tényleges fajl. anyagktg.: 750 Ft./kg.

Tervezett anyagktg.: 8.000 eFt./év

Tényleges anyagktg.: 11.250 eFt./év

Tervezett időfelhasználás: 2 nó/db.

Tényleges időfelhasználás: 2 nó/db.

Tervezett fajl. bérktg.: 2000 Ft./nó.

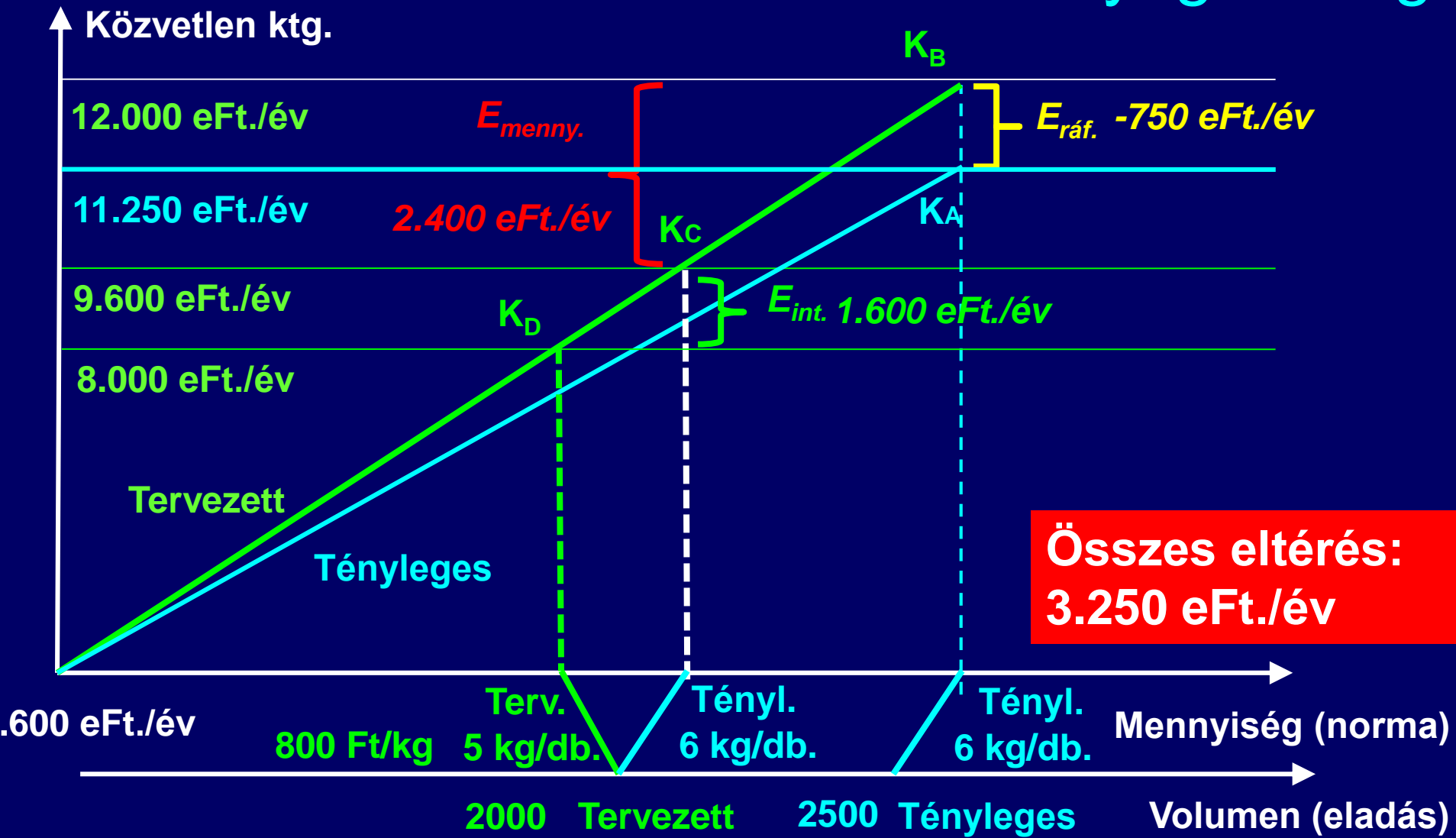
Tényleges fajl. bérktg.: 1500 Ft./nó.

Tervezett bérktg.: 8.000 eFt./év

Tényleges bérktg.: 7.500 eFt./év

Határozzuk meg, milyen hatások okozzák az eltéréseket, és milyen menedzsment döntéseket indukálnak?

Eltérések elemzése – közvetlen anyagköltség

$$E_{ráford.} = \text{tényl.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{tényl.anyagktg.}(K_A) - \text{tényl.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.anyagktg.}(K_B)$$

$$E_{menny.} = \text{tényl.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.anyagktg.}(K_B) - \text{terv.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.anyagktg.}(K_C)$$

$$E_{int.} = \text{terv.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.anyagktg.}(K_C) - \text{terv.term.} \times \text{terv.felh.} \times \text{terv.anyagktg.}(K_D)$$

Mintapélda

Kerékpárgyárunk az alábbi adatokat tervezi az elkövetkező időszakra:

Tervezett értékesítés: 2.000 db.

Tényleges értékesítés: 2.500 db.

Tervezett ár: 35 eFt/db.

Tényleges ár: 30 eFt/db.

Tervezett bevétel: 70.000 eFt.

Tényleges bevétel: 75.000 eFt.

Tervezett anyagfelhaszn.: 5 kg/db.

Tényleges anyagfelhaszn.: 6 kg/db.

Tervezett fajl. anyagktg.: 800 Ft./kg.

Tényleges fajl. anyagktg.: 750 Ft./kg.

Tervezett anyagktg.: 8.000 eFt./év

Tényleges anyagktg.: 11.250 eFt./év

Tervezett időfelhasználás: 2 nó/db.

Tényleges időfelhasználás: 2 nó/db.

Tervezett fajl. bérktg.: 2000 Ft./nó.

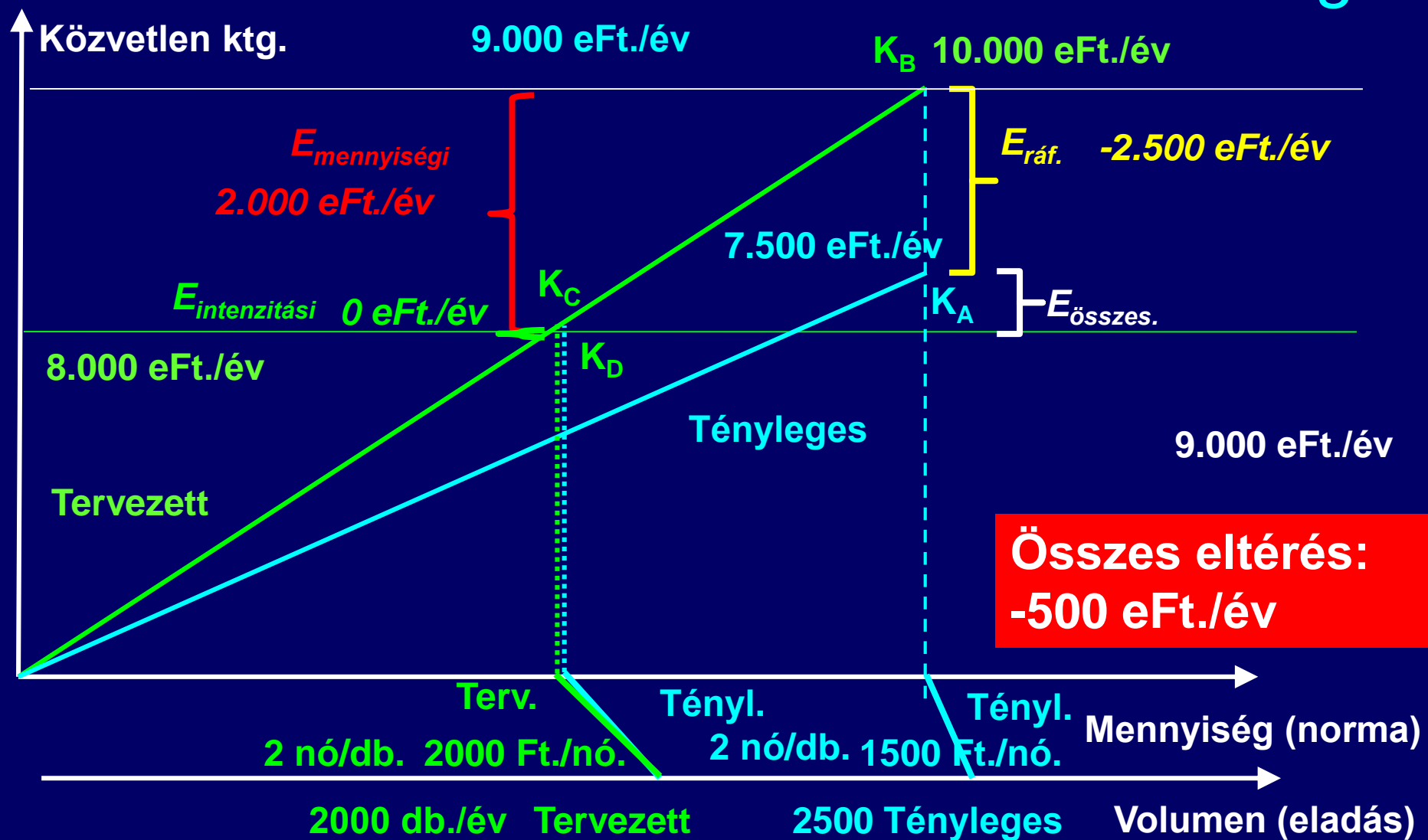
Tényleges fajl. bérktg.: 1500 Ft./nó.

Tervezett bérktg.: 8.000 eFt./év

Tényleges bérktg.: 7.500 eFt./év

Határozzuk meg, milyen hatások okozzák az eltéréseket, és milyen menedzsment döntéseket indukálnak?

Eltérések elemzése – közvetlen bérköltség

$$E_{ráford.} = \text{tényl.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{tényl.bérktg.}(K_A) - \text{tényl.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.bérktg.}(K_B)$$

$$E_{menny.} = \text{tényl.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.bérktg.}(K_B) - \text{terv.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.bérktg.}(K_C)$$

$$E_{int.} = \text{terv.term.} \times \text{tényl.felh.} \times \text{terv.bérktg.}(K_C) - \text{terv.term.} \times \text{terv.felh.} \times \text{terv.bérktg.}(K_D)$$

Tevékenységalapú költségszámítás

Activity-Based Costing

Feladatok

A vállalat ABC elemzés segítségével terheli általános költségeit az egyes termékvonalakra. Ehhez különböző tevékenységeket állapított meg, melyek a következő táblázatban láthatók a számításhoz szükséges adatokkal együtt.

- Ossa fel a vállalat általános költségeit a termékvonalak között!
- Határozza meg az egy termékre jutó általános költséget
- Milyen különbségek tapasztalhatóak a hagyományos pótlékoló kalkuláció és az ABC-elemzés eredményei között?
- Határozza meg az egyes termékek önköltségeit!

1. feladat

A Dragonfly Company négyféle rovarirtó készítményt gyárt Protect, Bye, Boo és Eternal néven. A 4 termék mindegyikéből 100-100 egységet értékesítettek a vizsgált periódusban.

Ossza fel ABC-elemzés segítségével a vállalat általános költségeit a termékvonalak között a táblázat adatait felhasználva.

(1 547 000; 2 604 200; 739 900; 2 841 300)

Tevékenység	Vetítési alap	Protect	Bye	Boo	Eternal	Általános költség
Anyagmozgatás	Közvetlen anyagköltség	20 000	50 000	25 000	40 000	1 755 000
Szállítási költség	Kiszállítások száma	2	5	7	3	136 000
K+F	Összetevők száma	40	25	60	120	343 000
Amortizáció	Gépóra	50 000	80 000	10 000	90 000	5 290 000
Minőség-ellenőrzés	Minőségellenőrzések száma	6	4	3	7	134 000
Adminisztráció	Adminisztrátorok száma	2	1	2	1	74 400

1. feladat

A Dragonfly Company négyféle rovarirtó készítményt gyárt Protect, Bye, Boo és Eternal néven. A 4 termék mindegyikéből 100-100 egységet értékesítettek a vizsgált periódusban.

Ossza fel ABC-elemzés segítségével a vállalat általános költségeit a termékvonalak között a táblázat adatait felhasználva.

(1 547 000; 2 604 200; 739 900; 2 841 300)

Tevékenység	Vetítési alap	Protect	Bye	Boo	Eternal	Általános költség
Anyagmozgatás	Közvetlen anyagköltség	20 000	50 000	25 000	40 000	1 755 000
Szállítási költség	Kiszállítások száma	2	5	7	3	136 000
K+F	Összetevők száma	40	25	60	120	343 000
Amortizáció	Gépóra	50 000	80 000	10 000	90 000	5 290 000
Minőség-ellenőrzés	Minőségellenőrzések száma	6	4	3	7	134 000
Adminisztráció	Adminisztrátorok száma	2	1	2	1	74 400

Egy darabra jutó általános költség:

15.470

26.042

7.399

28.413

2. feladat (tevékenységek összevonása)

A Venture Ltd. négyféle hengerelő gépsort állít össze. A 4 gépsor mindegyikéből 100-100 egységet értékesítettek a vizsgált periódusban. A következő táblázat adatait felhasználva számítsa ki ABC-elemzéssel a gyártás általános költségeit termékvonalanként.
(538 690; 1 353 830; 837 470; 1 059 110)

Tevékenység	Vetítési alap	R89	J92	K26	U73	Általános költség
Adminisztráció	Közvetlen bérköltség	460000 20 000	1150000 50 000	690000 30 000	920000 40 000	3 220 000
Szállítási költség	Kiszállítások száma	14000 203	5000 502	2100030	2800040	98 000
Átállás	Sorozatszám	13800 23	3660061	2940049	2220037	102 000
Minőség-ellenőrzés	Minőségellenőrök száma	18000 2	45000 5	27000 3	36000 4	126 000
Karbantartás	Felszerszámozások száma	32890 253	87230 671	70070 539	52910 407	243 100
		538.690	837.470	3.789.100	1.059.110	
		1.353.830				

Ha tevékenységenként számoljuk ki a pótlékkulcsokat!

2. feladat (tevékenységek összevonása)

A Venture Ltd. négyféle hengerelő gépsort állít össze. A 4 gépsor mindegyikéből 100-100 egységet értékesítettek a vizsgált periódusban.

A következő táblázat adatait felhasználva számítsa ki ABC-elemzéssel a gyártás általános költségeit termékvonalanként.

Határozzuk meg hogy mely tevékenységek összevonásával alakíthatók ki tevékenységközpontok! (538 690; 1 353 830; 837 470; 1 059 110)

	Tevékenység	Vetítési alap	R89	J92	K26	U73	Általános költség
→	Adminisztráció	Közvetlen bérköltség	20 000	50 000	30 000	40 000	3 220 000
→	Szállítási költség	Kiszállítások száma	20	50	30	40	98 000
→	Átállítás	Sorozatszám	23	61	49	37	102 000
→	Minőség-ellenőrzés	Minőségellenőrök száma	2	5	3	4	126 000
→	Karbantartás	Felszerszámozások száma	253	671	539	407	243 100

Ha összevonjuk a tevékenységeket és 2 db pótlékkulccsal osztjuk szét az ált. ktg-eket

→ $3.220.000 + 98.000 + 126.000 = 3.444.000 / (20000 + 50000 + 30000 + 40000) = 24,6$

→ $102.000 + 243.100 = 345.100 / (23 + 61 + 49 + 37) = 2030$

3. feladat (általános költség – önköltség)

A MacMorton Ltd. négyféle távirányítót gyárt. A 4 termék gyártási mennyiségei és közvetlen költségei a következő táblázatban láthatók.

	ASD	ERT	VBN	XCV
Közvetlen anyagköltség (Ft/darab)	2 000	10 000	5 000	8 000
Közvetlen bérköltség (Ft/darab)	12 000	5 000	8 000	9 000
Gyártott mennyiség	200	250	500	1 000
Közvetlen költségek (Ft/darab)	14.000	15.000	13.000	17.000
	2.800.000	3.750.000	6.500.000	17.000.000

3. feladat (általános költség – önköltség)

Számítsa ki a termékek önköltségeit! Az általános költségeket ABC-elemzéssel terhelje az egyes termékekre a táblázatban megadott adatok alapján!

Tevékenység	Vetítési alap	ASD	ERT	VBN	XCV	Általános költség
Karbantartási költség	Műszakszám	20	30	70	10	91 000
Teljesítmény-felhasználás	Energia	500	300	900	800	60 000
Termelésütemezés	Újraindítások száma	1	3	12	4	194 000
Mérnöki munka	Mérnöki órák száma	15	19	5	23	31 000

376.000

3. feladat (általános költség – önköltség)

Tevékenység	Vetítési alap	ASD	ERT	VBN	XCV	Általános költség
Karbantartási költség	Műszak-szám	20 (x200)	30 (x250)	70 (x500)	10 (x1000)	91 000
		4.000	7.500	35.000	10.000	
		6.442	12.080	56.372	16.106	1,61
Teljesítmény-felhasználás	Energia	500	300	900	800	60 000
		100.000	75.000	450.000	800.000	
		4.210	3.158	18.948	33.684	0,042
Termelésütemezés	Újraindítások száma	1	3	12	4	194 000
		200	750	6.000	4.000	
		9.700	29.100	116.400	38.800	9.700
Mérnöki munka	Mérnöki órák száma	15	19	5	23	31 000
		3.000	4.750	2.500	23.000	
		7.500	9.500	2.500	11.500	500
Összesen:		27.852	53.838	194.220	100.090	376.000
Ált. ktg.:	Ft./db.	139,26	215,35	388,44	100,09	

3. feladat (általános költség – önköltség)

Számítsa ki a termékek önköltségeit! Az általános költségeket ABC-elemzéssel terhelje az egyes termékekre a táblázatban megadott adatok alapján!
(14 139; 15 215; 13 388; 17 100)

Tevékenység	Vetítési alap	ASD	ERT	VBN	XCV	Általános költség
Karbantartási költség	Műszakszám	20	30	70	10	91 000
Teljesítmény-felhasználás	Energia	500	300	900	800	60 000
Termelésütemezés	Újraindítások száma	1	3	12	4	194 000
Mérnöki munka	Mérnöki órák száma	15	19	5	23	31 000

14 139 13 388 376.000

Az önköltségek:

15 215 17 100